

Justiitsministeerium
Tõnismägi 5a
15191 Tallinn

Teie 15.04.2016 nr 8-1/3208

Meie 16.05.2016 nr 4/115

Äriseadustiku ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise

Lugupeetud Urmas Reinsalu

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi **Kaubanduskoda**) tänab Teid võimaluse eest avaldada arvamust äriseadustiku ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (edaspidi ka **Eelnõu**) kohta. Nagu me oma 13.11.2015. a arvamuses nr 4/294, mis puudutas Eelnõule eelnenud väljatöötamiskavatsust, ka välja tõime, siis on Kaubanduskoda seisukohal, et Eesti ettevõtluskeskkonna atraktiivsemaks muutmise eesmärgil on äriseadustiku täiendamine ja seadusandlusesse paindlikkuse lisamine kindlasti vajalik, mistõttu toetame ka jätkuvalt võimalust Eestis asuvaid äriühinguid distantsilt juhtida. Küll aga tuleb sedavõrd olulisi muudatusi sisse viies välistada kõikvõimalikud kitsaskohad, et muudatustega ei loodaks tingimusi Eesti e-Residentsust ning e-lahendusi kuritegelikel eesmärkidel ära kasutada ning tekitataks täiendavat halduskoormust, mis teeks äriühingute alustamise senisest keerukamaks või ajakulukamaks. Järgnevalt esitame Eelnõu kohta mõningad tähelepanekud.

Ühingute kaugjuhtimise võimaldamisel on seadusandluses muudatusi tehes oluline tagada ettevõtte reaalne side Eestiga, seda iseäranis Eestis asuvate võlausaldajate kaitset silmas pidades. Seetõttu on kohustusliku kohaliku kontaktisiku instituudi tutvustamine meie hinnangul heaks meetmeks, mille abil pidev side Eestiga tagada. Mõõname samas, et võlausaldajate kaitse tagamiseks võivad olla vajalikud muudatused ka teistes seadustes, sh maksejõuetusõigust puudutavates regulatsioonides. Kontaktisiku instituudiga seonduvalt peame seega tervitatavaks muudatust, millega loetakse kontaktisiku menetluskirjelduste ja tahteavalduste kättetoimetamise aadress äriühingu aadressiks, mis aitab tagada paremad võimalused äriühinguga ühendust saada.

Äriühinguga kontakteerumise küsimuses peame aga üldisemalt vajalikuks välja tuua ettevõtte postiaadressi küsimuse, st kas füüsilise postiaadressi esitamise nõue on e-lahenduste kiire levikuga üleüldse enam mõistlik. Vähema halduskoormuse eesmärgil peaks liikuma pigem lähemale lahendustele, mis võimaldaksid kättesaadavaks lugeda ettevõtjaportaalis firmale saadetud teadaandeid ja/või kontaktisiku ametlikule meiliaadressile saadetud kirju. See aitaks leevendada ka Eelnõus käsitletud probleemi, kus ettevõtte aadressi registreerimisel esitatakse valeandmeid, mis takistab ettevõttega kontakti saamist, mille leevendamiseks on Eelnõu § 1 punktis 14 toodud muudatus, millega nähakse ette, et äriregistrile aadressi-andmete esitamisel tuleb edaspidi viidata konkreetse aadressi kasutamise õiguslikule alusele. Selline nõue võib nimelt ausate ettevõtjate jaoks kaasa tuua ebamõistliku halduskoormuse kasvu, kuna uute ettevõtjate registreerimisel lisanduks täiendav aspekt, mida tuleb kontrollida. Seetõttu tuleks



vähema halduskoormuse nimel kehtestada erandid, millistel juhtudel õigusliku aluse esitamine ei ole nõutav. Näiteks võiksid üürilepingu või muu dokumendi nõude esitamisest vabastatud olla juhud, kus juriidilise isiku aadress kattub vähemalt ühe tema asutaja või juhatuse liikme elukoha või talle kuuluva kinnistu aadressiga. Samuti ei ole mõistlik nõuda täiendavaid dokumente juhul, kui samale aadressil asutatakse ettevõtte tütarfirma. Usume, et kuna andmete haldamine toimub elektroonilises andmebaasis, ei ole erandite tegemine ka kuigi keerukas.

Juhatusel asukoha määramisega (ning ühtlasi seoses kontaktisiku määramisega) seonduvalt vajaks selgitamist ja täpsustamist olukorrad, mis juhul võib lüüa, et juhatus on asukohaga Eestis, aga mitte välismaal. Näiteks, kas juhatusel asukohana registreeritakse Eestis, kui seda tõendatakse kontori, virtuaalkontori või nõupidamisruumi lepinguga? Juhatusel liikmed, kes on püsiva asukohaga välismaal võivad ju koguneda ettevõttega seonduvate otsuste tegemiseks Eestis ning esitada selle kohta ka vastavad tõendid. Vastupidiselt saab Eestis kinnisvara omavälismaalane esitada asukoha tõendamiseks oma kohaliku aadressi, ehkki juhatusel tegelik side Eestiga siiski puudub. Samuti võib vajadus kontaktisiku järele olla küsitav näiteks siis, kui juhatus asub küll välismaal, kuid ettevõtte on Eestis rajanud kontori ning palganud töötajad.

Lisaks, Eelnõu seletuskiri näeb ette, et ühingu kaugjuhtimist võimaldavad muudatused jõustuvad alles alates 2018. aasta 15. jaanuarist. Leiam, et käeoleval juhul peaksid muudatused jõustuma märksa varasemalt, et e-Residentsuse lahenduse abil Eestisse ettevõtte loomise võimalust saaks kiirelt asuda kasutama. Põhimõte, et normi adreessatidele tuleb jätta aega muudatustega kohanemiseks on küll tervitatav, kuid antud juhul on meie hinnangul põhjendatud muudatuste kiirem sisseviimine, et õiguskeskkond saaks tegeliku elu vajadustele kiiremini vastu tulla.

Kaubanduskoda leiab, et on mõistlik ja vajalik võimaldada ettevõtte juhtimist väljastpoolt Eestit, kuna tehniliste võimaluste üha suurema levikuga ning inimeste mobiilsuse suurenemisega ei oma füüsiline asukoht ettevõtte juhtimisel sedavõrd olulist rolli. Küll aga peame oluliseks, et ühingu kaugjuhtimise võimaldamise varjus ei muudetaks Eelnõuga ettevõtte asutamist ega toimimist võrreldes praegusega aeglasemaks ega bürokraatlikumaks ning et kuritarvituste vältimiseks oleks tagatud pidev ja reaalne võimalus ettevõttega ühenduses olla. Loodame, et peate võimalikuks meie tähelepanekuid arvesse võtta. Vajadusel oleme valmis oma seisukohti ka lähemalt selgitama.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Mait Palts

Peadirektor

Koostanud: Katre Rugo katre.rugo@koda.ee +372 604 0071